

OSHO

Osho
pentru fiecare zi
365 de meditații pentru aici și acum

1. Iluminarea

În momentul în care ești iluminat, întreaga existență e iluminată. Dacă ești întunecat, atunci întreaga existență e întunecată. Totul depinde de tine.

În lumea întreagă există sute de aberații legate de meditație. Meditația e foarte simplă: ea nu e nimic altceva decât conștiință. Nu e incantație, nu e utilizarea unei mantră sau a unui rozariu. Acestea sunt metode hipnotice. Ele îți pot da un anumit soi de odihnă – nu e nimic în neregulă cu acea odihnă; dacă încerci să te relaxezi, sunt perfecte. Orice metodă hipnotică poate fi de ajutor, dar dacă vrei să cunoști adevărul, atunci ea nu e suficientă.

Meditație înseamnă pur și simplu să-ți transformi inconștiința în conștiință. În mod normal, numai zece la sută din mintea noastră e conștiință, iar nouăzeci la sută e inconștiință. Numai o parte mică a minții noastre, un strat subțire, are lumină; în rest, toată casa e în întuneric. Iar provocarea constă în a amplifica atât de mult acea lumină, încât întreaga casă să fie inundată de lumină, așa încât nici măcar un colțișor să nu rămână în întuneric.

Atunci, întreaga casă e plină de lumină, atunci, viața e un miracol; are calitatea magiei. Atunci, nu mai e obișnuită – totul devine extraordinar. Lumescul e transformat în sacru, iar lucrurile mărunte ale vieții încep să aibă o semnificație imensă, mai mare decât ți-ai fi imaginat vreodată. Pietre obișnuite arată la fel de frumoase precum diamantele; întreaga existență devine iluminată. În momentul în care ești iluminat, întreaga existență e iluminată. Dacă ești întunecat, atunci întreaga existență e întunecată. Totul depinde de tine.

2. Amatori și experți

Toate marile descoperiri sunt făcute de amatori.

Întotdeauna se întâmplă că atunci când începi ceva nou, ești foarte creativ, ești implicat profund, întreaga ta ființă e prezentă în ceea ce faci. Apoi, încetul cu încetul, pe măsură ce te familiarizezi cu teritoriul, în loc să mai fii inventiv și creativ, începi să fii repetitiv. Lucrul acesta e firesc, deoarece cu cât devii mai priceput într-o activitate, cu atât devii mai repetitiv. Priceperea e repetitivă.

Așa că toate marile descoperiri sunt făcute de amatori, fiindcă o persoană pricepută are o miză prea mare în joc. Dacă apare ceva nou, ce se va alege de vechea sa pricepere? Persoana respectivă a învățat ani de zile, și acum a devenit expertă. De aceea, experții nu descoperă niciodată nimic: ei nu trec niciodată dincolo de limita mării lor priceperi de experți. Pe de o parte, devin din ce în ce mai pricepuți, iar pe de altă parte devin din ce în ce mai monotoni, iar munca le pare o lungă plictiseală. Acum nu mai există nimic nou care să le stârnească entuziasmul – știu deja ce umează să se întâmple, știu ce urmează să facă; nu mai e nici o surpriză.

Așadar, lecția este aceasta: e bine să dobândești priceperea, dar nu e bine să rămâi doar cu ea pentru totdeauna. Ori de câte ori apare în tine sentimentul că acum lucrul respectiv pare stagnant, schimbă-l. Inventează ceva, adaugă ceva nou, șterge ceva vechi. Eliberează-te iarăși de tipar – asta înseamnă să te eliberezi de pricepere – și devino iarăși un amator. E nevoie de curaj și cutezanță pentru a deveni din nou un amator, dar în felul acesta viața devine frumoasă.

3. Alege natura

De fiecare dată când constăți că societatea e în conflict cu natura, alege natura – cu orice preț. Nu vei pierde niciodată procedând astfel.

Până acum, s-a crezut că individul există pentru societate, că individul trebuie să facă ce îi dictează societatea. Individul trebuie să se integreze în societate. Aceasta a devenit definiția omului normal – cel care se integrează în societate. Chiar dacă societatea e smintită, tu trebuie să te integrezi în ea; atunci ești normal.

Dar problema cu care se confruntă individul e că natura îi cere un lucru, iar societatea îi cere tocmai opusul. Dacă societatea i-ar cere același lucru pe care i-l cere natura, n-ar mai fi nici un conflict. Am fi rămas în Grădina Edenului. Problema apare din cauză că societatea are propriile ei interese, care nu sunt neapărat în acord cu interesele individului. Societatea are propriile ei investiții, iar individul trebuie sacrificat. Lumea aceasta este cu susul în jos. Ea ar trebui să fie tocmai invers. Nu individul există pentru societate, societatea există pentru individ. Fiindcă societatea nu e decât o instituție, nu are suflet. Individul are suflet, el e centrul conștient.

4. Un loc cu ecou

Lumea e un loc cu ecou. Dacă azvârlim furie, furia se întoarce la noi; dacă oferim iubire, iubirea se întoarce la noi.

Iubirea n-ar trebui să ceară nimic în schimb, altminteri, ea își pierde aripile, nu poate să zboare. Se înrădăcinează în pământ, devine foarte pământeană; atunci nu e decât dorință carnală și aduce multă suferință. Iubirea n-ar trebui să pună condiții, cel care o oferă n-ar trebui să aștepte nimic în schimbul ei. Ea ar trebui să existe de dragul ei înseși – nu pentru vreo răsplată, nu în vederea vreunui rezultat. Dacă există vreun motiv în spatele ei, iubirea ta nu poate deveni necuprinsă precum cerul. Ea va fi închisă între granițele strâmte ale motivului respectiv; motivul devine definiția ei, hotarul ei. Iubirea lipsită de motive nu are nici un hotar: ea e exaltare pură, exuberanță, e parfumul inimii.

Iar faptul că nu există dorința de a obține vreun rezultat nu înseamnă că nu vor apărea rezultate; ele vor apărea, apar înmiite, fiindcă tot ceea ce oferim lumii se întoarce la noi, revine ca un bumerang. Lumea e un loc cu ecou. Dacă azvârlim furie, furia se întoarce la noi; dacă oferim iubire, iubirea se întoarce la noi. Dar acesta e un fenomen natural; nu e nevoie să te gândești la el. Poți să ai toată încrederea: se va întâmpla de la sine. Aceasta este legea karmei: culegi ceea ce semeni; primești ceea ce oferi. Așadar, nu e nevoie să te gândești la asta, se întâmplă în mod automat. Urăște, și vei fi urât. Iubește, și vei fi iubit.

5. Înțelepciune retrospectivă

Celălalt nu e niciodată responsabil. Observă numai. Dacă ești înțelept în momentul producerii unui lucru, nu va fi nici o problemă. Dar toată lumea devine înțeleaptă când momentul a trecut. Înțelepciunea retrospectivă nu valorează nimic.

Când cerți, și cicălești, și bombăni, și apoi devii înțelept și vezi că nu avea nici un rost s-o faci, e prea târziu. Nu mai folosește la nimic, răul a fost deja făcut. Înțelepciunea aceasta e pseudoînțelepciune. Ea îți dă sentimentul fals că ai înțeles. E un truc al egoului. Înțelepciunea aceasta nu-ți va fi de nici un ajutor. Când faci lucrul respectiv, chiar în acel moment, simultan ar trebui să apară conștiința, iar tu ar trebui să vezi că ceea ce faci e fără rost.

Dacă poți să vezi lucrul respectiv atunci când e prezent, n-ai să-l mai poți face. Omul nu poate acționa împotriva conștiinței lui, iar, dacă o face, înseamnă că acea conștiință nu e conștiință. Înseamnă că altceva e luat în mod greșit drept conștiință.

Așadar, reține, celălalt nu e niciodată responsabil pentru nimic. Problema o reprezintă ceva ce fierbe înăuntrul tău. Și sigur că persoana iubită e cea care îți e cel mai aproape. Nu poți să arunci ceea ce se află în tine către vreun străin care trece pe stradă, așa că persoana cea mai apropiată de tine devine locul unde poți să te duci și să arunci aiurelile dinăuntrul tău, locul unde poți să verși toate astea. Dar lucrul acesta trebuie evitat, fiindcă iubirea e foarte fragilă. Dacă o faci prea mult, dacă o faci în exces, iubirea poate dispărea.

82. Bine și rău

Nimic nu e bine sau rău. Totul depinde de punctul tău de vedere.

Unul și același lucru poate fi bun pentru un om și rău pentru altul, fiindcă eticheta aceasta depinde mai mult sau mai puțin de persoana în chestiune. Același lucru poate fi bun într-un anumit moment pentru o persoană, iar într-un alt moment poate fi rău, fiindcă depinde de situație.

Ai fost învățat să gândești în categorii aristotelice. Asta e bine și asta e rău. Asta e albă și asta e neagră. Țsta e Dumnezeu și Țsta e diavolul. Categoriile acestea sunt false. Viața nu e împărțită în alb și negru. Mare parte din ea e mai degrabă cenușie.

Iar dacă privești în profunzime, albul e o extremă a cenușii, iar negrul e o altă extremă, dar porțiunea cea mai întinsă e cenușie. Realitatea e cenușie. Numai așa poate să fie, fiindcă nu e împărțită nicăieri. Nu există compartimente etanșe nicăieri. Categoriisirea aceasta e prostească, dar ea ne-a fost implantată în mîinte.

Așa că binele și răul se schimbă în permanență. Și-atunci, ce e de făcut? Dacă cineva vrea să hotărască la modul absolut, va fi paralizat; nu va putea să acționeze. Dacă vrei să acționezi numai după ce ai stabilit la modul absolut ce e bine, atunci vei fi paralizat. Nu vei putea să acționezi. Trebuie să acționezi, și trebuie să acționezi într-o lume relativă. Nu există hotărâre absolută în acest sens, așa că nu aștepta așa ceva. Privește, vezi, și oricare ar fi lucrul care îți pare bun, fă-l.

83. Ascultarea

Când prietenii îți oferă sfaturi, ascultă cu atenție.

Unul dintre cele mai semnificative lucruri care trebuie învățate este ascultarea. Ascultă în foarte mare tăcere. Nu asculta cu indiferență. Nu asculta ca și cum ai vrea de fapt ca ceilalți să tacă odată, iar între timp tu îi ascuți doar din politețe, pentru că sunt prietenii tăi. În acest caz e mai bine să le spui să nu spună nimic, fiindcă nu ai chef să ascuți în momentul respectiv.

Dar când ascuți, ascultă cu adevărat – fii deschis, fiindcă prietenii tăi ar putea avea dreptate. Și chiar dacă nu au dreptate, faptul de a-i asculta te va îmbogăți. Vei învăța mai multe puncte de vedere, și e întotdeauna bine să înveți. Așa că ascultă bine, dar decide întotdeauna tu singur.

Din momentul în care cineva capătă această înțelegere relativă, lucrurile devin foarte clare și ușoare. Altminteri, oamenii sunt foarte absoluți. Ei gândesc în termeni de absolute: acesta e adevărul, și tot ceea ce e împotriva lui e greșit. Atitudinea aceasta a schilodit întreaga planetă – hindușii, și mahomedanii, și creștinii se luptă între ei fiindcă toți susțin că dețin adevărul absolut. Dar nimeni nu poate pretinde așa ceva. Adevărul nu e monopolul nimănu.

Adevărul e vast. Infinite sunt fațetele lui și infinite modurile în care poate fi cunoscut. Orice am ști noi e ceva limitat; e doar o parte din el.

84. Poate

Ezită mai mult. Folosește cuvintele poate și posibil mai mult, și lasă-le și celorlalți libertatea de a decide singuri.

Fii atent la fiecare cuvânt pe care îl spui. Limbajul nostru e de așa natură, felul în care vorbim noi e de așa natură încât, fie că ne dăm seama, fie că nu, noi facem afirmații absolute. Nu face niciodată așa ceva. Spune „poate” mai des. Ezită mai des. Spune „posibil” mai des, și lasă-le și celorlalți libertatea de a decide singuri.

Încearcă asta timp de o lună. Va trebui să fii foarte atent, căci faptul de a vorbi în absolute e un obicei adânc înrădăcinat, dar dacă ești vigilent, obiceiul acesta poate dispărea. Atunci vei vedea că argumentele vor dispărea de la sine, și nu va mai fi nevoie să aperi un punct de vedere.

85. Rivalitatea dintre frați

Mama ar putea iubi pe unul dintre copii mai mult, pe altul mai puțin. Nu te poți aștepta ca ea să-i iubească pe amândoi în mod absolut egal; nu e posibil așa ceva.

Copiii sunt foarte receptivi. Ei văd imediat că cineva e plăcut mai mult, iar altcineva e plăcut mai puțin. Ei știu că mama doar se preface că îi iubește pe amândoi în mod egal. Așa că apare un conflict interior, o luptă, o ambiție.

Fiecare copil e diferit. Unul are talent muzical, altul nu are. Unul are talent matematic, altul nu are. Unul e mai frumos fizic decât altul sau unul are un anumit farmec al personalității care altuia îi lipsește. Atunci apar din ce în ce mai multe probleme, iar noi suntem învățați să fim drăguți, să nu ne manifestăm sincer.

Dacă copiii ar fi învățați să se manifeste sincer, ei s-ar certa în legătură cu lucrurile astea și le-ar depăși odată ce acestea ar fi exprimate. Ar fi furioși, s-ar certa și și-ar spune lucruri dure unul altuia, după care totul s-ar termina, deoarece copiii depășesc foarte ușor lucrurile. Dacă se înfurie, se vor comporta cu furie, se vor înfierbânta, vor fi aproape vulcanici, dar în secunda următoare se vor ține de mână și totul va fi dat uitării. Copiii sunt foarte simpli, dar adeseori lor nu le e permisă simplitatea respectivă. Li se spune să fie drăguți, oricare ar fi prețul plătit în acest sens. Li se interzice să fie furioși unul pe altul: „E sora ta, e fratele tău. Cum poți să fii furios?”

Furiile acestea, geloziile acestea și o mie de răni se acumulează treptat. Dar dacă frații pot să se înfrunte unul